

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile se restituie.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Leonor. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ektstein Barnat. In Hamburg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicație. — Publicări mai dese după tarif și învoială.
RECLAME pe pagină a 3-a o serie 10 or. sên 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXII

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața Mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sên 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Tactica cavalerilor șovinisti.

II.

Vedurăm cum „Budapesti Hirlap“ se lăgă de incidentul cu totul secundar al comitivei adresate lui în limba germană, pentru-ca după un joc de cuvinte plin de fariseism se ajungă la rezultatul, că ore mai merită să stea de vorbă cu adresantul român în afacerea Iancu?

Foia maghiară face după acesta un salt de acrobat, trecând cu celebritate electrică peste „cuvintele cunoscută“ ale subprocurorului din Alba-Iulia, pentru cari interpeleția d-lui Comșa cere satisfacția, și ajunge astfel la persoana lui Iancu adaugând nu fără un pic de ironia: „Căci doră Iancu a luptat pentru libertate, frățietate și dinastie.“

Aici ar trebui să ne oprim și să întrebăm la rândul nostru, dacă merită să mai stăm de vorbă cu „Budapesti Hirlap“ asupra lui Avram Iancu?

Și am avé cele mai puternice motive de a-ne pune acesta întrebare. Căci cele desfășurate mai în urmă de „Budapesti Hirlap“ pe lângă tendința de a pune personalitatea lui Iancu în ce privește sentimentele, scopurile și dorințele sale, într'o lumină mai favorabilă, — conțin atâtea absurdități și neadevăruri încât tot ceea ce pare a i-se concede lui Iancu din punct de vedere cu totul subiectiv, i-se ia éráși prin apretiere falsă și tendențioasă a poziției sale ca bărbat conducător, care a fost și trebuia să fiă solidar cu poporul său. Așa la urma urmelor se spune în „Bud. Hirlap“ cu cuvinte mai domole și mai politicoase tot ceea-ce s'a spus la Alba-Iulia cu termeni brutali. Deosebirea este dér numai în formă.

Ce însemneză ore, decât „Budapesti Hirlap“ cu aerul unei extreme compătimitiri subliniază idealismul lui Iancu șicicând: „Iancu nu-i de vină, că sub soții conducători și coman-

danții lui inferiori, bietii Moți mobilizați nu s'au luptat aprópe de loc séu numai fórté puțin pentru dinastie, dér cu atât mai mult au aprins, au omorât și au jăfuit?“

Ce însemneză, decât după acesta afirmare, prin care se ofenséză în modul cel mai cinic sentimentele poporului lui Iancu, autorul articolului din foia ungerescă în positura de tragediant esclamă: „Cu atât mai îngrozitoare, cu atât mai tragică a fost sörtea acestui Iancu când a vedut, că a pornit la luptă pentru libertate și n'a dobândit decât jăfuire, necinstire, omor și arderea satelor și a curțiilor?“

Acestea însemneză nici mai mult, nici mai puțin, decât că în ochii celor dela „Budapesti Hirlap“ Iancu a fost de fapt șeful unor cete de bandiți, cari au sévrișit toate acele nelegiuiri și că el cu bunele sale sentimente și porniri a cădút jertfa pretinsului banditism al Moților săi, cărora puțin li-ar fi pásat de dinastie.

Apucătura celor dela „Bud. Hirlap“ de a înalța personalitatea lui Iancu spre a înjosi și a înegri cu atât mai mult poporul séu, n'are nici măcar însemnătatea de-a fi nouă; este arma vechie a intoleranței și urei naționale, care și atunci când recunósce calități eminente la un conducător al poporului român, umblă să-l rupă de tulpina sa punându-l, decât nu altfel, în contradicția sufletescă cu poporul din sinul căruia a eșit.

De-l vei smulge pe Iancu dir mijlocul poporului séu și vei rumpe astfel legătura, ce l'a făcut să apară ca expresiunea cea mai înaltă a nișuințelor lui în acel timp, ce mai rămâne atunci din eroul legendar al Românilor din 1848, ce mai rămâne atunci din gloria faptelor și a numelui lui?

Un suflet rétăcit, un om nenocit, care póte să stórcă numai com-

pătımirea posterității pentru tragica lui sörte!

Astfel voesc să l presente cei dela „Budapesti Hirlap“ fățărind, că ar fi mișcați de compătimitate pentru „tristele lui esperiențe“, între cari înșiră cu pronunțată intențiune „nerecunósinta puterii inchipuite a mandantului séu“, sub care înțelege dinastia austriacă, și așa dîsa nerecunósinta a Românilor înșiși.

Despre acestea nu putem discuta serios cu „Budapesti Hirlap“, pentru-că și tenorul espunerilor sale este lipsit de serioșitatea celui ce se plécă înaintea adevérului istoric.

Voim totuși să observăm, pentru decorul criticeii nóstre, că Avram Iancu, care în adevér a fost un spirit înalt, o inimă mare și care și-a iubit poporul mai presus de toate și n'a vrut să se despartă nici un moment de el, după-ce a respins la 1852 remunerația, ce i s'a oferit dela Viena, n'ar fi mai primit pentru totă lumea, nici chiar dela ai săi cei mai apropiați amici, vre-un ajutor.

Cu nedrept afirmă dér foia ungerescă, că în anii din urmă ai vieții sale Iancu ar fi ajuns până a cerși. Acesta este un neadevér, pe care l resfrânge însași afirmarea acelei foi, că el și-a pierdut echilibrul spiritului și că mintea i s'a întunecat.

„Budapesti Hirlap“ dîce însé, că Iancu ar fi un subiect admirabil pentru dalta unui sculptor talentat. I-ar da ce e al lui și tot nu i-ar da. De ce? — Pentru-că, afirmă, a luptat contra națiunii maghiare, contra constituției, legii și patriei maghiare.

Atâtea neadevăruri, câte cuvinte. Dacă ne vor cere, o vom dovedi. Li-au convenitsé-i mai adaugă acesta aureolă de „trădător al patriei“, pentru-ca să ajungă la rezultatul surprindător, că Iancu are drept la un monument pe mormântul séu nu însé la o statuă pe o piață publică.

La atâtea prefăcătoria, tendențioșitate și sfruntare a adevérului

istoric cei dela „Bud. Hirlap“ mai adaug acum și ridiculul. Cui i-a putut trăsni prin cap în totă Transilvania și în tot întinsul Ungariei să se îndóscă vre-odată un moment măcar despre aceea, că mormântul lui Iancu putea fi împodobit cu un monument? N'a ajuns încă puterea șovinismului dominant acolo, ca să fiă în stare a opri și împodobirea mormintelor.

Dér nu de acest drept se tracteză în cazul de față. Acesta o véd și cei dela „Budapesti Hirlap“, ci de ceva mai mult. Se tratéză de a-se recunósce de fapt importanța istorică a rolului mare, ce l'a avut Avram Iancu în lupta de emancipare a poporului român. Ér despre acesta nu-i modru încă de a-se discuta cu cavalerii șovinisti dela „Budapesti Hirlap“.

Din Austria. „Alkotmany“ primesce din Viena șeirea, că urmașul lui Wittek nu va fi Dr. Körber, ci br. Gautsch. În ultima ședință a delegațiunii austriace, combinația acesta a fost discutată ca ceva absolut sigur. Misiunea unui cabinet Gautsch ar fi elaborarea unei legi de limbă, care să îmbrățișeze întreg imperiul austriac și care ar fi isvorul unei păci îndelungate. Ea va fi, ca principiu fundamental, arondarea după curii naționale. Ce privește numirea ministeriului Gautsch, se asigură, că ea se va face deja în decursul acestei șep-témâni. Sub acest ministeriu se va decide definitiv, dacă parlamentarismul în Austria este capabil de viață, orî nu?

Ađi se întrunesc în conferență președinții cluburilor din stânga, ér mâne, Vineri, comitetul executiv al partidelor din dreapta parlamentului.

Din delegațiunea austriacă.

Delegațiunea austriacă a ținut alaltéeri în 9 Ianuarie n. ședință plenară, care în mare parte a fost ocupată cu interpelețiile înaintate din partea Cehilor.

Înainte de ordinea de đi, președintele Vetter a revenit asupra celor petre-

FOULETONUL „GAZ. TRANS.“

Flori veștedite.

De Gabriele d'Annunzio.

— Fine. —

„Sufer — își dîcea Ludmilla — Pu-terile își vegetéză și zadarnic se consumă în mine. Sunt ca o stâncă, ce zace pe virful muntelui, deși piscul séu l'ar puté orna un castel împérateșcu cu toate comorile din el.

„Inima mea nu obosesce, nici nu lăngedesc. Tóte durerile omenimii nu-i pot curma bátaia, și viforul cel mai sélbater al bucuriei nu póte s'o frângă. Isvorul iubirei mele ar puté să stângă setea tuturor insetaților, fără de a seca. O, de ce mă sillesc sörtea la aceste mici datorințe, la acest chin! De ce nu-mi impune datorințele cele mai mari, problemele cele mai grele, durerea înfinită după care alérgă sufletul meu.

„Pe bărbatul, care m'ar iubi și pe care l'ăși iubi, eu l'ăși însufleții spre cele mai mă-

rete fapte; l'ăși rápi în înalțimea fabulosă, acolo, unde arde focul sórelui; aș scruta în adéncul esistenței sale tóte puterile ce-i dormiteză acolo, cum scrutéză minerul metalele nobile în vinele minei. Cel slab, cel fără curagiú însé, care nu este în clar cu el însu-și, alături de mine ar deveni conșoient și tare. Cel ce umblă în întunerec și nu vede, acelaia i-aș aprind făclia, ca să-i luminez cărarea până va ajunge la țintă. Cel care obosit și acoperit de rânii s'ar reintórcé din luptă, de l'ăși îngriji eu, curénd s'ar duce éráși vindecat și cu puteri noué.

„În mine se află acele două facultăți, cari pot să lungéscă viața la înfinit și ce-o fac posibil să supravețuescși ilusiunea morții. Căci eu nu mă tem de durere și pe gândirile și simțirile mele este imprimată pecetea éternității. Sufletul meu însé e încléștat de-un dor înfinit, dorul de a deveni mamă, de a avé copii. În visurile mele am priveghiat odată o nópte întrégă de-asupra legánului unui copilaș și pe când truporul séu durmea, eu îi țineam sufletul în mâni, și acest suflet era curat ca cristalul.

Pieptul își crescea de presimțiri miraculoșe“

„Eu — își dîce Prisca — mi-aș conduce iubitul pe cărarea înflorită a vieții și peste mările ei strălucitoare. Ca un flutur peștiș își sbura înaintea și în jurul lui și i-aș cerne plóie de flori pe suflet. Pe cel ce mi-ar atinge buzele, l'ar cuprinde o bețiă fericitoare, nóptea ar dispáre de lângă el și o vecinică auroră i-ar suride. O, pe cel care îl voiú iubi, l'ăși urma pe tóte înalțimile și în tóte adéncimile vieții, căci piciorul lui e ușor și inima mea e lipsită de orî-ce páreré de réu. Vîno, iubitul meu, decât ții la mine, vino și vei fi ca un rege, și totul se va pleca înaintea ta.

„Eu dau viață la tot ce e fără de viață, viață dau pietrii; chiar și pe timpul jernii mie 'mi résar flori primăvăraticé și decât o negură desă învélésece pământul, la un singur glas al meu strălucésece rađa sórelui și iese pe tăriă luna și tóte stelele, însé tu trebeu să fi cu mine.

„Pe cel ce îl ating cu mâna, își uită de veci tóte supărăriile; chiar și pásérica

ostenită, ce-și plécă căpșorul spre culcare, are pentru mine încă un cântec. Dinainte mea fug ispitele infernului adénc. Vîno, o, iubitul meu, căci te voiú învéta la viață, te voiú învéta să zîmbesci vecinic!“

Astfel își vorbiau cele trei fete, astfel le vorbiau ochii, mișcările și tóte trăsurile corpului lor. Tóte posibilitățile, ce se pot inchipui, s'au aprins și au început să lupte în sufletul lor, ca să devină realitate. Lângă ele sta casa în întuneric și fără de viață.

III.

El a venit. Fia-oare din ele l'au aflat așa precum și-l'au inchipuit, cum a fost și mai înainte, dér totuși mai superb, mai curagios, mai bărbat. Li-a povestit cum și-a petrecut đilele în străini și în capitală și ele se gândeau: care va fi aléșa lui?

Venise și mama între ele pe un cés. Au adus-o pe un fotel în odaia și acolo au luat prândul cel simplu. Mama vorbi despre timpurile trecute, despre morții și pierđuții ei. Curénd însé o cuprinseră durerile

oute în ședința trecută, și a desaprobat declarația membrului ceh *Gregor*, care a fost asemănat întreg corpul funcționarilor austriaci și pe consilierii de corună cu „grașdul lui Augias”.

După acesta Dr. *Pacak* și soții au adresat ministrului de externe o interpelație, în care arată, că supușii austro-ungari, mai ales însă supușii poloni și cehi sunt prigoniți în mod ne mai pomenit în Germania și espulsați. Cer prin urmare, ca guvernul să ia măsuri de a se apăra interesele supușilor austro-ungari. Aduce înainte un caz. Un muncitor ceh, care a trăit 10 ani în Westfalia, a fost aruncat în închisoare, apoi espulsat și nimic în existența lui materială.

Trecându-se la desbaterea bugetului Dr. *Pacak* declară, că nu-l aprobă, deoarece armata ridică contrarietăți între sentimentul național și sentimentul poporului. În armată, țise, nu se dezvoltă sentimentul național, întreg organismul armatei este de așa, încât acesta stăpânește sentimentul național. De aici vine, că în popor nu este nici o simpatie față de armată. Oratorul spune mai departe, că numai a cincina parte a armatei este germană și parte mare din ofițeri nu cunosc limba regimentului lor. Cum vor scrii aceștia să însușescă pe soldați? Vine apoi asupra afacerii „*ede*” și țise, că decenii întregi rezerviștii s'au anunțat în limba lor maternă, acum însă se dau ordine să fiă pedepsiți, decât cutéză a se folosi de limba lor.

Kaftan țise, că poporele Austriei jertfesc pentru armată foarte mult, au deci tot dreptul a pretinde să li-se respecte sentimentul național. Soldatul nu pricepe de ce ar greși contra armatei, când se anunță în limba lui, dăr vede și el, că devenind odată soldat, trebuie să-și lăpeze naționalitatea. *Goetz* vorbește petru armată și face atent pe ministru să nu tolereze agitațiunile de naționalitate în sinul ei.

Stransky e în contra bugetului. El dă expresiune regretelor sale, că armata se poartă cu resens față de mișcarea poporului ceh, ba poartă o adevărată campanie contra lui. Astfel de precedere nu pôte să crească simpatiile pentru armată. Mișcarea poporului ceh e mult mai intensivă, decât să merite a fi clasificată drept o agitațiune. Accentuă, că ordinul privitor la adunările de controlă, este o directă vătămă a conștiinței naționale cehice. Unitatea armatei nu stă în prigonirea limbilor. Prin faptul, că se impune limba germană, ministrul nu face, decât să dea nas Germanilor.

Programul partidei noilor Ruteni. Dilelele acestea a fost proclamat programul partidei politice a Rutenilor radicali, ce s'a organizat în *Galiția* și *Bucovina*. În liniamente generale programul este următorul:

Ruperea *Galiției* în două părți: *rusescă* (rutenă) și *polonă*, și ruperea *Bucovinei* în două părți: *rutenă* și *română*. Capitala părților polone din *Galiția* ar fi *Cracovia*.

bólei mistuitoare și a trebuit să fiă dusă érași pe patul de suferințe. *Cecilia* rămase lângă ea.

Tinérul mai petrecu o oră cu celelalte două fete. Conversația lor însă încetă curând și o adencă tristeță le cuprinse inima.

În sala posomorită și înaltă, la lumina slabă a unei lămpi, colorile vieții disparură de pe fețele lor, ele păreau acum vestețite și obosite. Tinérul bărbat se simțea ca și când suflarea morții i-s'ar fi scorbit în suflet și i-se părea, că aude căderea frunzelor de toamnă.

— Sărmane fete! țise el, după-ce rămase singur în odaia golă și apropiându-se de ferăstrău privi în noaptea luminată. — Sărmane fete! Aici trebuie să înflorască; aici să vestețescă! Cine s'ar lega de ele? Păcat de astfel de ființe!

Apoi își aprinse țigara și se gândia sub ce pretext ar pute să se depărteze din acest loc trist, și încă cât de îngrabă...

a părților rutene *Lembergul*. Ridică mai departe postulatul sufraginului universal la alegeri. — Partea a doua a programului privește afaceri culturale. Programul se estinde și asupra raporturilor dintre Ungaria și Rusia și țise, că *Galiția* rusescă trebuie să influențeze asupra spiritului Rutenilor din Ungaria. Față cu Rusia accentuăză înlocuirea absolutismului cu forma de stat federalistă constituțională, în care singuraticilor părți cu dezvoltare istorică să li-se garanteze deplină autonomie. Programul întreg a produs surprindere în Austria.

O desmintire caracteristică.

Diarul guvernului „*Magyar Nemzet*”, care este inspirat de ministru-președinte *Szell*, a publicat țilele acestea o desmintire foarte caracteristică, scriind următoarele:

„Nu de mult s'a publicat în mai multe foi, că inspectorul școlar reg. ung. din comitatul *Hunedorii*, *Ludovic Rethy*, a declarat în comisiunea administrativă a acestui comitat, că guvernul la o reprezentație a sa ar fi conșconces de-a se propune în clasele superioare ale școlilor populare de stat câte-va obiecte în limba română.

„*Magyar Nemzet*” desminte acesta, declarând, că nu s'a luat o astfel de dispoziție, deoarece ministrul *Wlassics* ține strins la aceea, ca limba de propunere în școlile populare de stat să fiă în total cea maghiară.

„Se pôte”, țise „*Magyar Nemzet*”, „că aici s'a confundat lucrul. În anul trecut adecă s'au rugat mai multe comune, ca în locul școlilor comunale să se înființeze școlle de stat. În schimb ele au declarat a fi gata a contribui la cheltuelile de susținere. Ministrul *Wlassics* li-a implinit rugarea și a conșconces la dorința comunelor respective, ca după clasa a treia — când adecă copiii vor fi destul de tari în limba maghiară — să se propună în 2—3 ore pe săptămână în limba română cetirea și scrișoarea română.”

Va să țică copiii români, cari când întră în școlă nu știu o bóbă unguresce, să învețe mai întâi trei ani de țile numai unguresce, și abia după aceea să li-se propună câte 2—3 ore cetitul și scrișoarea română în limba română. Acestă dispoziție monstruoasă din tóte punctele de vedere, mai ales însă din punct de vedere pedagogic și al dreptului de limbă garantat în legea art. 44 din 1868, a luat-o d-l *Wlassics*. Cum vréu să scótă ei ochii lumii!

Ferescă *Dumneșeu* însă să-i fi trăsnit prin minte lui *Wlassics* a mărșini domnierea absolută a limbei de propunere maghiare. În contra unei astfel de învinuirii îl ia în apărare foia guvernului, deși bine șcie, că amintita lege tocmai aceea o pretinde, ca statul în institutle sale de învățământ să îngrijescă a da ocaziune cetățenilor de altă naționalitate, în ținuturile unde locuesc în masse compacte, să se pótă cultiva în limba lor maternă (§ 17 al legii de naționalitate.)

Diarul național sășesc din *Sibii* observă deci nemerit, că desmintirea lui „*M. Nemzet*” e de tot ciudată, fiind-că tocmai pe acela, care trebuie să veghiese în prima liniă, ca legile să se esecute conșcientios, îl ia în apărare în contra imputării, că ar fi făcut destul unei îndatoriri legale, ce există deja de 32 de ani!

Rėsboiul din Africa sudică.

Soiri despre evenimente mai însemnate pe câmpul de luptă din Africa n'au sosit ieri și azi. Nu mai începe însă nici o îndoială, că succesul lui *White*, care se confirmă acum și din izvor transvaalian, nu pôte împiedeca pe *Buri* în planul lor. În 3 l. c. generalii *Buri* și ofițerii superiori au

ținut sub presidenția lui *Joubert* un consiliu de rėsboi în *Klip-River-Drift*. Atunci s'a hotărît luarea ofensivei și încă mai întâi în contra lui *White*. *Burii* au și atacat în 6 Ianuarie *Ladysmith*-ul și respingerea lor nu i-a descurajat de loc, din potrivă ei sunt deciiși a nu se liniști până când nu vor avé *Ladysmith*-ul în mâ-nile lor.

Éta șcirile despre evenimentele țilei:

In jur de Ladysmith.

Țiarele din *Londra* publică cu data de 2 Ianuarie telegrame, în cari se spune, că *Burii* bombardau încă pe atunci orașul. Glónțele lor au ucis în 1 Ianuarie 2 ómeni, ér în țiaua următoare 3 ómeni. Tóte caile, cari duc din *Ladysmith*, *Burii* le-au închis cu sirmă provédută cu clopoței electrici, cari se pun în mișcare la cea mai mică atingere și astfel atrag atențiunea *Burilor*.

Agentul transvaalian din *Bruxella* confirmă șcirea despre nesuccesul atacului *Burilor* asupra orașului. Accentuăză însă, că generalul *Joubert* va reînoui atacul.

Discursul lui Balfour.

Am șemnalat ér, că *Balfour*, primul lord al tesaurului, a ținut un discurs înainte alegătorilor săi din *Manchester*. *Balfour* făcând o reprivire asupra evenimentelor înainte de izbucnirea rėsboiului, țise între altele, că guvernul n'a protestat în potriua armărilor *Transvaalului*, deoarece invasiunea lui *Jameson* nu i-a permis acesta. *Anglia* a început așader rėsboiul nepregătit. Ea nici nu se putea pregăti în timp ce tratările erau în curs, ei a putut să facă numai atât, cât credea necesar pentru apărare. Recunóșce, că *Anglia* a depreciat forța de luptă a *Burilor*. Guvernul nu s'a așteptat la lovitura dela *Ladysmith*, el a dat mână liberă generalilor englesi. Lupta decurge pentru apărarea imperiului african și Englesii vor purta până la fine rėsboiul.

Afacerea sequestrării vaporelor.

Din *Berlin* se anunță, că alaltăieri împăratul *Wilhelm* a conferit timp îndelungat cu ministrul de externe *Balow*. Dela guvernul engles a sosit în fine declarația de mult așteptată, care, după cercuirile bine informate, manifestă óre-care prevenire, însă nu rezolvă plângerea și pretensiunea de căpeteniă a Germaniei. Există însă speranța, că conflictul se va aplana pe cale pacnică.

„*Berl. Tgbllt*” este informat, că Englesii au confiscat în orașul *Cap* chiar și scrisorile adresate consulilor germani din *Pretoria* și *Iohannesburg*.

O salutare Burgherilor.

După informația lui „*Standard and Diggere News*” președintele *Steyn* a trimis de anul nou *Burgherilor* o salutare, care se finese astfel:

„Fiă, ca națiunea *Africanderilor* să aibă în anul viitor pace și liniște. Pacea s'o legam pe baza, că inamicul, care ne-a asuprit în tot decursul veacului, să nu mai pótă vërșă sânge nevinovat. *Dumneșeu* să ne dea acesta!”

Rusia contra Angliei.

Diarul rusesc „*Herold*” publică un articol despre trimiterea trupelor rusesci la *Kusk*. Articulul intitulat „*Sabia rusescă* ca apărătoare a păcii” țise, că mișcarea acesta de trupe este „un cadou surprinđător de *Crăciun*, care merită o aprețiere adencă. Ideia conducătoare a articolului se resumă în cuvinte lui: „*Ei — nu numai sabia ascuțită a împăratului german este, care păzesce pacea într'un mod, ce impune respect*”. Celelalte părți ale articolului sunt numai o esplicare a acestor grele cuvinte, ér ca scop al demonstrației militare din cestiune, articolul accentuăză, că ea vré să fiă un avertisment pentru aceea, cari „turbură pacea și dau semne de restabilire a păcii turburate”.

Lege, drept...

Tohanul-vechiu, 9 Ianuarie n. 1900.

Nebuniă ar fi să ne plângem, și cui să ne și plângem? Dér a spune n'largă lume păsurile noastre avem, trebuie să avem

voia. Loviturile ce primim se cade se rămână încrestate.

Se șcie, că școlile grănițeresci — cele mai bune școli române — au fost mai anii trecuți prefăcute ca prin farmec în școli comunale. *Jupiter tonans* al acestor școlle de atunci încóce sunt inspectorii regesci. A și fudulit orbul noroc pe acești indiviđi în așa măsură, încât margini nu mai cunosc. Schimbări peste schimbări, ordine peste ordine au urmat neînterupt, așa că azi din mândrele foculare de știință abia mai avem ceva bun. Ni-s'au impas tipărituri, manuale cu duimul, „patriotice”, finese, cărți traduse pocit și cu erori de tipar, de stil, cu ridicata, dăr ce are a face? Nu sunt ele școlle comunale? Vai de cel ce ar fi cutezat să țică: căro.

Senatele școlastice comunale s'au și mai opus când le-a tăiat capul, s'au și mai muiat și la urmă au trebuit (?) să cedeze pe tótă liniă. Așa s'a făcut, că azi, deși șcim, că cutare școlă e română, nu aști decât tipărituri unguresci pe păreți, pe mese, prin bănci, protocoale, tóte, tóte!... — Și asta de dragul cui? *Cică... legea, dreptul... statului*.

Acum, ca paharul să se umple, și nu cumva să uităm, că suntem „*Valachi*”, meniș să suferim, vine inspectorul cercului *Făgăras*, *Váro Beni*, și ne mai ofere — cu de-a sila — un hap. Bine înțeles, hapul acesta nu i contra frigurilor, ci contra limbei române.

I-s'a părut dumiului, că prea ne umblă bine a mai serie și a ne mai consulta romănesce. Ce, dór noi să dăm banii romănesci, de vorbit ce trebă! Așa s'a făcut, că încă de cu primăvară ne trețim odată, că actele se retrimit cu adausul, ca să le facem în „limba statului”.

Pretensiunea asta și-o baza d-sa pe cutare ordinațiune ministerială, care nici nu se referesce la senatele școlastice comunale. Noi simplamente am urmat a scrie așa, cum legea ne dă dreptul: în limba protocolară a comunei *Tohanul-vechiu*, limba română. Am fost amenințați cu cercetare disciplinară, tãnda mândă; s'a isprăvit anul școlastic, și a rămas atât. Acum, când alte concluse s'au subșternut spre aprobare, s'a început d'a capo. Ni-le-a retrimis spre a-le traduce în „limba statului”.

Senatul școlastic, scărbit de atãta machinațiune, în ședința sa extraordinară din 17 Decemvre anul trecut (1899) a decis unanim: „*Limba de corespondență între senatul școlastic și d-l inspector are să fiă limba protocolară a comunei noastre, limba română*”. Legea recunóșce acest drept al nostru.

Ce să veđi, d-l inspector cu hãrtia sa Nr. 2011—1899 pune afară de valóre decusul nostru, până la alte dispozițiuni, și ocolind cu totul senatul școlastic serie personal învățatorului primar, să traducă el actele în limba maghiară și să i-le așternă spre aprobare. Ușor de priceput, că un învățator, ce stă sub mână inspectorului, va trebui să asculte.

Până aici am ajuns. Ce va fi, vom vede. La mult bine nu ne putem aștepta. Dér atãta pôte să șcie d-l inspector, că numai atunci ne vom lua pãlăria, când ni-o va lovi să cadă de „*musai*”. Atunci însă ni-o vom lua de jos.

La aceea, ca să ne aducem secretari unguresci provéduti cu diploma de tãlmaci încă nu ne-am cugetat în casa noastră. Ar fi mult mai frumos să ne dea acum și pace, căci prea s'a îngroșat gluma.

X.

SCIRILE ȚILEI.

— 30 Decemvre v.

Ministru-președinte *Szell* în Viena. De câte-va țile ministru-președinte *Szell* petrece în Viena. El face visite pe la diferiții membri ai casei domnitóre.

Retragerea ministrului *Em. Szecsenyi*. Ministrul unguresc pe lângă persoana Majestății Sale, conștele *Emanuil Szecsenyi*, se va retrage din postul său. Retra-

gerea lui definitivă va urma însă numai după reconstruirea ministerului.

Pentru masa studenților dela școlile medii și superioare din Brașov au intrat următoarele contribuții:

a) D-l Dr. Lazar Simon avocat în Ciacova 10 corone.

b) D-l George Urdea, prim-pretor în Bran, ca răscumpărare de felicitările de anul nou 4 cor.—Esprimăm cele mai vii mulțumiri pentru aceste nobile daruri: — *Direcțiunea școlilor.*

Posta din București, ce era să sosescă Marți, am primit-o numai azi, Joi. Causa a fost întreruperea circulației pe linia ferată între Ploesci și București, care a fost infundată de zăpadă în urma viscolului. Intre stațiile Periș și Crilina, la tăietura din coasta dealului, zăpada se grămădise așa, încât era un strat de peste 5 metri grosime. Acum circulația pe această linie e restabilită. Viscolul cel mare a întrerupt circulația în tota țera, a rupt liniile telegrafice ale drumului de fier și a împiedecat ori-ce comunicație. Liniile telegrafice au fost restabilite curând și circulațiunea s'a restabilit succesiv aproape pe toate liniile ferate.

Inscrierile la Universitatea și la politechnical din Budapesta s'au început Luna trecută și durază până la 20 Ianuarie n. 1900. Peste acest termen până la 1 Februarie n. înscrierile se mai pot face cu incuviințarea rectorilor, decât întârzierea se poate motiva; dela 1 Febr. încolo însă numai cu incuviințarea ministrului de instrucțiune publică.

In locul felicitărilor de Anul nou au mai intrat la comitetul Asociațiunii următoarele contribuții pentru „Casa națională”: Transport cor. 287. Ilarion Muciu Urachia, oficial, Sibiu cor. 4, Victor Poruțiu, cand. de adv. Desmir, cor. 3, Dr. Eugen Bran, adv. Teaca, cor. 4, Dr. Basiliu Preda, adv. Cămpeni, cor. 8, Dr. Lazar Simon, adv. Ciacova, cor. 10, Dr. Ioan David, secret. „Albinei”, Sibiu, cor. 4, Dr. Andreiu Pop, adv. B.-Hunyad, cor. 5, N. Togan, preot, Sibiu, cor. 2, Paul Pap, avocat, Beiuș, cor. 10, Dr. Pavel Oprea, profesor Brad, cor. 3, Elie Pop, inv. pens., Șomcuta-mare, cor. 1, Ioachim Muntean, paroh, Gurariului, cor. 2, Alex. Precup, Gyo.-Békás, cor. 2, Ioan Danciu, protopresbiter, Ofenbaia, cor. 3, Dionisiu Florian, căpitan ces. și reg., Löcse, cor. 2, Teodor Herman, protopresbiter, Deșiu, cor. 2, Dr. Isidor Pop, avocat, Lugosiu, cor. 5, Ioan Droș, protopresbiter, Merceura cor. 5, Ioan Măcelariu, proprietar, Sângătîn, cor. 6, G. Măcelariu, rig. în drept, cor. 2, Ales. Măcelariu, stud. agron., cor. 2. — Din Oraștie: Ioan Mihai, cor. 5, Simeon Vlad, cor. 2, Ios. Orbonaș, cor. 2, Dr. Iustin Colbassy, cor. 2, Aurel Mureșianu, cor. 2, Danil David, cor. 2, Ioan Branga, cor. 2, Ioan I. Vulcu, cor. 5, Nic. Vlad, cor. 2. — Din Beiușiu: Vas. Ignat, familia, cor. 10, Dr. Gavril Cosma, familia, cor. 4, Vasile Ștefănică, familia, cor. 2, Corn. Palladi, comerciant, cor. 1, Dr. Const. Popovici, avocat, cor. 4, Vas. Dumbrava, profesor, cor. 1, I. Bușia, prof., cor. 1, Victor Borlan, prof., cor. 1, Ioan Ciordaș, cand. de adv., cor. 2, Dr. G. Mureșan, medic, cor. 2, Victor Creș, iurist, cor. 1, Dionisiu Chioresan, cond. cărților fond., cor. 2, — Antoniu Palladi, preot, Feneș, cor. 3, N. Fabian, profesor, Beiuș, cor. 1, Nic. Vătășan, publicist, Sibiu, cor. 2. — Suma contribuțiilor dela 107 persoane: cor. 433.

La cassarul despărțământului Brașov, d-l Cornel Aisăr, au încurs tot ca răscumpărare a felicitărilor în favorul „Casei naționale” dela d-nii: Petru Nemeș, notar public reg. 10 cor, și C. Aisăr, cassier 3 cor.

Nouele monede de câte 5 corone sunt pregătite deja în monetăria din Viena. Moneta de 5 corone nu este mult mai mare, decât florinul de argint de azi. Pe o parte a monetei se află efigia domnitorului cu inscripția: Franc. Jos. I. D. G. Imp. Austr. Rex Boh. Gal. III etc. etc. Ap. Rex Hung. Pe partea cealaltă este indicată valoarea

așa, că vulturul imperiului e încunjurat de 5 corone mici, legate între ele cu o cunună de laur. De-asupra vulturului stă inscripția: *Quinque coronae.* Sub vultur, pe un mic câmp, de ambele părți se află indicat pe scurt valoarea monedei: 5 Cor. Noua monedă se va pune în circulația la începutul lui Martie. Despre monedele ungare de 5 cor. nu se spune încă nimic.

Oficieri austro-ungari pe un vapor secuestrat de Englezii. Pe vaporul german „Herzog”, secuestrat țilele acestea de Anglia, se aflau între alții și doi oficieri austro-ungari, cari voiau să mergă la Transvaal. Acești doi oficieri sunt: Schay Victor și Mayer Gustav. Cel dintâi a servit în regimentul 5 de cavalerie al armatei comune. El e de 28 ani și e fiul privatierului bogat Francisc Schay din Viena. Al doilea era cunoscut în cercurile de sport și era unul din cei mai buni combatanți cu sabia. El a fost și conducătorul cursului de scrimă din Viena.

In ajunul Crăciunului. Vineri, 24 Decembrie, la orele 12 din zi, I. P. S. S. Metropolitanul-Primat, încungiuat de fualtul cler, s'a infățșat la palatul din capitală cu Săntele icône, și în prezența MM. LL. Regelui și Reginei, precum și a Principelui Carol, de față fiind Curtea Regală, a făcut rugăciunile obișnuite. După sânta ceremonie, Majestățile Lor bine-voiră a reținut pe Înalt Prea Sântia Sa la dejun. — Cu ocaziunea sfintelor sărbători ale Crăciunului s'au distribuit, în tot cursul săptămânii trecute, din partea Regelui și Reginei și a Principelui și principesei României, pe la sărații din București, precum și la cei din Iași, Craiova, Bârlad și alte localități din țera, 35.000 lei în bani, lemne și îmbrăcăminte.

Secta Nazarenilor se răspândește în mare măsură în ținutul *Cașoviei*. Țilele trecute 36 de familii au trecut la noua sectă.

Catastrofa la clubul german din București. Marți sera s'a întâmplat în casa clubului german din București o mare exploziune. Erau întruniți în sală tocmai vre-o 30 de persoane dintre membrii marcanți ai coloniei germane, așteptând să sosescă ministrul plenipotențiar al Germaniei, a căruia plecare din București voiau s'o sărbătorească. Indată ce s'au aprins becurile cu gaz, s'a auzit de-odată o detunătură puternică, care sgudui întraga clădire. De-odată se stîșeră toate luminile. Gazul explodase și dărimase tavanul casei. Urmări nisece vaete și țipete sfășietore. Afară de trei, toate persoanele prezente au fost rănite, mai ales în față. Intre cei grav răniți este și președintele societății germane Stoltz. Poliția și pompierii sosiră îndată la fața locului sub conducerea prefectului poliției. Răniții fură duși parte la locuințele lor, parte în spitalul Colția. Imediat s'a început ancheta.

Monument lui Déroutède. Scim, că prin sentința pronunțată în procesul complotului contra republicei, *Déroutède* a fost osindit la 10 ani de deportațiune. În sînul naționaliștilor franceși s'a pornit acum o colectă pentru ridicarea unui monument lui *Déroutède*. Colecta a început-o „Ehco de Paris.” Din banii adunați se va face o operă de artă reprezentând „patria din depărtare” și se va trimite osinditului. „Ehco de Paris” a contribuit 500 franci, Francisc *Copée* 100 fr., Jules *Lemaître* 100 fr., Arthur *Mayer*, prim-redactorul dela „*Gaulois*” 200 fr.

Profeția lordului Kitchener. Scurt timp înainte de a pleca lordul Kitchener în Egipt — după-ce isbucnise războiul cu Burii — unul din ofierii săi superiori și-a exprimat părerea de rău, că ei trebuie să se reintorcă la postul lor în Egipt, în loc de-a li-se permite să mergă în Africa de sud. Kitchener îl întreruse, zicînd: „*Ai răbdare numai; vom ajunge încă cu toții acolo!*”

Sufletul „n'are mîni.” Folia rusescă „*Saratowski Dnewnik*” publică următorul anunț din lumea cealaltă, pentru a căruia autenticitate garantază: „Eu Akulina Mat-

wejene, văduva unui sergent de artilerie dela bateria a 17 a, mă află deja de 10 ani în lumea cealaltă. Deore-ce însă cu toate acestea judele satului Tserkeffy încasează pensiunea mea cu documente falsificate, aduc faptul la cunoscința camerei financiare d-la Saratow. Am voit să mă subscriu, dăr nu pot, căci sufletul meu n'are mîni”.

Un prinț arestat. Din Florența se vestese, că tribunalul de-acolo a condamnat pe prințul *Carovigno* la 20 zile arest pentru abuzuri electorale. Prințul își va face pedepșa în închisorea din Camaiore.

Băile de abur și de vană ale Eforiei școlilor române din loc vor fi închise Sămbătă, în ziua de anul nou.

1. Aplicarea multiplă. Nu există mijloc mai bun, care se poate aplica la diferite cazuri, ca Molls *Franzbrantwein* care alină durerile, întărește nervii și muschi întrebuițându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se poate procura țilnic prin poste dela farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena *Tuchlauben 9.* În depourile din provincie se se cêră espresu preparatele lui Moll, provădute cu marca de contravenție și subscriere.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1900 se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corone (12 fl.); pe șese luni 12 corone (6 fl.); pe trei luni 6 corone (3 fl.); pe o lună 2 corone (1 fl.).

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună 3.50 franci.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Rescumpărarea felicitărilor la Făgăraș.

Făgăraș, 28 Dec. v. 1899.

Inteligența română din Făgăraș a luat o inițiativă forțe laudabilă și umanitară.

Este indeobște cunoscut, că atât cu ocaziunea felicitărilor de anul nou, cât și la țilele onomastice, nu numai că se fac o mulțime de spese zadarnice, cari ar fi mai potrivite a se întrebuița spre scopuri de binefacere, dăr și familiilor li-se cauzază multă incomodare, precum și felicitărilor cu multele visite deobligate și obișnuite. Spre a pune decî capăt acestora, inteligența din Făgăraș a decis a răscumpăra felicitările de anul nou și de ziua onomastică prin contribuiri, din cari să creeze un fond permanent, ale căruia venite să se întrebuițe pentru ajutorarea cu haine la sărbătorile Crăciunului copiilor români dela școala gr. or. și gr. cat. din Făgăraș.

Pe lista de răscumpărare lansată de unii membri au contribuit următorii d-ni:

Dr. Ioan Șenechea avocat, 20 corone;
Rv. Iacob Macavei vicariu, 10 corone;
Dr. Nicolae Șerban dep. și adv., 10 cor.;
Rv. Iuliu Dan protopop, 10 cor.; Dr. Ioan Turcu, adv. 10 cor.; Ioan Dejenariu comptabil, 10 cor.; Adrian Furcă comerciant 10 corone; Alesandru Belle protonotar 4 cor.; Dumitru Chișerean preot, 4 cor.; Ioan Cîntea scriitor adv., 4 cor.; Ioan Peia conducător de boltă, 4 cor.; Ioan Berescu librar, 4 cor.; Iosif Ciora, proprietar, 2 cor.; Ioan Ghimbeșan proprietar, 2 cor.; George Măndrea proprietar, 2 cor.; Andrei Ștroia inv. 2 cor.; Ioan Pop proprietar 2 cor. și Constantin Hobian, proprietar 2 cor. Cu totul s'au încasat dela 19 contribuenți 122 corone.

Pentru compunerea statutelor acestui fond se va convoca o adunare generală a contribuitorilor.

Sperăm, că exemplul acesta va afla mai mulți aderenți și astfel se va pute mult bine și mare bucuria face numărșilor copii sêrmanî dela școlile române din Făgăraș.

Correspondentul.

Literatură.

Din „*Enciclopedia Română*”, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii” de Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul Asociațiunii, a apărut fasc. XVIII care cuprinde articolele dela „*Heliotropium*” până la „*Hypochondria*”. Dintre numărșele articolele ale acestui fascioul remarcăm:

Articole de interes special românesc: Henția, Hepites, Herescul, Herêstrău, Hodoș-Bodrog, Hodoșiu, Holban, Hora, Horia, Hotin, Hunedóra, (cu 2 ilustrații), Hunyadi, Hurmuzachi (Dr. I. G. Sbiera), Huru (Onciul), Huși, Huțan. — Biografii străine: Herder (M. Străjan), Herodot, Hofer, Homer, (M. Străjan), Honterus, Horatius. (M. Străjan), Hugo Victor, Humboldt, Hus, Hușiți (Iarnik).

Art. de geogr., istorice științifice: Herțegovina, Hertziar, resunătorul, Hessa, Heteeni (Aguletti), Hieroglyfe (T. Antonescu), Hohenzollern, Hughenoți, Hydrocarbure, Hydrogen, Hydrotherapia, Hypnotica, Hypnotism etc.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu și se primesc numai pentru publicațiunea întrégă. Prețul de prenumerare pentru un tom broșurat 10 fl. —, legat fl. 11.60 (în România: lei 25. — resp. 28.50).

ULTIME Știri.

Londra, 10 Ianuarie. Din Capstadt se anunță, că mareșalul Roberts este așteptat pe astăzi să sosescă acolo.

Londra, 10 Ianuarie. Rêscôla în Capland se estinde. Trupe de Olandesi se concentrează în diferite puncte. Guvernul din Capland a dat ordin să se sporască garnisonele de apărare și face atent publicul, ca în timp de nopțe să nu se apropie de posturi.

Baruții se pôrtă tot cu mai puțină simpatie față de Anglia.

Berlin, 10 Ianuarie. Vaporul german „*Herzog*” a fost liberat.

Madrid, 10 Ianuarie. În Manilla s'a constatat oficios apariția *ciumei*.

„ALBINA” institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Dec. 1899.

Intrate:

Număr cu 1 Dec. 1899	cor.	13,143.48
Depuneri spre fructificare	"	245,094.22
Cambi răscumpărate	"	506,641.04
Conturi curente	"	43,742.84
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	"	33,933. —
Monetă	"	8,692.56
Comisiuni, cupone și efecte	"	71,098.76
Banci	"	667,710.38
Interese și provisiuni	"	36,581.98
Diverse	"	12,610.36
	cor.	1,639,248.62

Esitate:

Depuneri spre fructificare	cor.	300,354.14
Cambii escomptate	"	509,864.88
Conto curent	"	133,811.88
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	"	5,119. —
Monetă	"	7,237.72
Comisiuni, cupone și efecte	"	66,802.18
Interese și provisiuni	"	8,320.94
Spese și salare	"	2,062.84
Banci	"	575,060.35
Diverse	"	10,029.28
Număr cu 31 Dec. 1899	"	20,585.40
	cor.	1,639,248.62

N. P. Petrescu m. p. dirigent. C. Aisăr m. p. cassar.

R. I. Ardelea m. p. comptabil.

CĂLINDARUL PLUGARULUI pe anul visect 1900.

A apărut și se poate procura dela
Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Călindar au intrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul foarte bine reușit al lui Avram Iancu. Urmază apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sărbătorile și alte zile schimbătoare, calculul sărbătorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urmază taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competențele de timbre, măsurile metrice, târgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țera ungurească și Bucovina. În partea literară găsim un interesant capitol privitor la începerea războiului pentru neatarnare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poezie de Dim. Bolintineanu. Avuția și binefacerea (un interesant capitol după Smiles-Schramm). Doina, în șanțuri (poezii) de G. Coșbuc etc. În partea igienică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce se face părinții, ca să-și ferescă copiii de orbii; Cum se tracteze părinții pe copiii lor orbi; Bune sunt beuturile pentru copii? Urmază apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoii, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfeclele și apa de beut). La urmă mai multe povești prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). *Vând. torii primesc rabatul cuvenit.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Ianuarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	97.75
Renta de corone ung. 4%	95.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	99.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	93.50
Oblig. căil. fer. ung. de est. I. emis.	93.20
Bonuri rurale ungare 4%	93.40
Bonuri rurale croate-slavone	94.50
Impr. ung. cu premii	160.25
Lesuri pentru rez. Tisei și Seghedin	137.25
Renta de argint austr.	98.90
Renta de hârtie austr.	98.65
Renta de aur austr.	97.75
Lesuri din 1880.	136.50
Acții de-ale Băncii austro-ungare	130.70
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	184.75
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	233.05
Napoleoniori	19.19
Mărci imperiale germane	118.25
London vista	242.40
Paris vista	96.10
Rente de corone austr. 4%	99.—
Note italiene	89.76

Cursul pieței Brașov.

Din 11 Ianuarie 1900.

Banota rom. Cump.	81.05	Vând.	18.20
Argint român. Cump.	18.—	Vând.	—
Napoleon d'orf. Cump.	19.10	Vând.	19.18
Galbeni Cump.	11.20	Vând.	—
Ruble Rusești Cump.	254.—	Vând.	—
Mărci germane Cump.	11.18	Vând.	—
Lire turcești Cump.	21.46	Vând.	—
Scris. fonc. Albina 201.—	Vând. 5%	203.—	—

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

Scrieri literare pentru popor.

Poveștile Peleşului, eminențele novele ale *Carmen Sylbei* (regina României), cunoscute în tota lumea literară. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

Legende și Basmele Românilor adunate din gura poporului de neuitatul *P. Ispirescu*. Acesta e una din cele mai prețioase colecțiuni de povești, ce le avem în literatura noastră și n'ar trebui să lipsescă din nici o bibliotecă română, cu atât mai puțin din bibliotecile populare, fiind în felul său o scriere de model. E o carte mare de 400 pag. Prețul 1 fl. 70 cr. (cu posta 1 fl. 80.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Wallace*. Tomul I conține 532 pag. și costă numai 75 cr., 2-er tom II are 508 pag. și costă 70 cr. Intregul op. fl. 1.45 (cu posta fl. 1.60.) În asemănare cu mărirea, prețul e foarte moderat. Cetitorii vor găsi în el o lectură distractivă și moralizătoare, pentru bibliotecile populare și pentru familia ei consuetă o lectură eseculentă și foarte potrivită de-a înlocui romanele secol și de senzația

Săpătorul de bani, comediă în trei acte localizată de *Antoniu Fopp*. Se recomandă mai ales pentru cei ce vrău să jöce teatru, fiind o piesă foarte ușoră. cu sugemoral luat din mijlocul poporului. Prețul 12 cr. (prin postă 14 cr.)

Nopti de iernă novele pentru popor de *George Simu*. Conține vre-o 7 novele cu tendințe morale. Mărirea 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Viētu după mörte, seu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și desertăciunea celor trecătoare, de *I. P. Edițianca a doua*, apărută în Gherla în 1897, corectată și amplificată, scrisă cu ortografia cu semne. E o carte foarte mângăitoare pentru inimile creștine și scrisă la înțelesul fie-căruia. Prețul 50 cr. (Cu posta 55 cr.)

Țiganii, schiță istorică lucrată pentru petrecere după mai mulți autori, de cunoscutul nostru scriitor *Ioan Pop Reteganul*. Prețul 55 cr. (cu posta 58 cr.)

Merinde dela școlă, seu învățături pentru popor, de *Dr. George Fopa*. Este o carte mare și foarte ieftină în asemănare cu mărirea ei, dăr și mai ieftină în asemănare cu învățăturile mari și multe, ce se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin postă 70 cr.)

Poveștile Bănatului e o carte mare cu povești din Bănat, împărțită în 3 tomuri, de *G. Cătană*. Prețul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Musa Someșană este o carte de poezii populare din jurul Năsăudului, culese de *Iuliu Bugnariu*. Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bătrânesci și naționale de *I. Pop Reteganul*. Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Dracul novelă de *V. R. Euticescu*. E scrisă foarte popular cu tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (prin postă 12 cr.)

Lira Bihorului este o cârtică cu balade populare, adevă o carte cu povești istorice scrisă în versuri, de *Antoniu Pop*. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de *I. Pop Reteganul*. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de *I. Pop Reteganul*. Prețul 12 cr., cu posta 15 cr.

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților, de *George Simu*. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Opșaguri, cât cioplite cât pilite și la lume împărțite, de *I. Pop Reteganul*. Sunt vre-o 60 de poezii glumețe. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Risete și zimbete, de *T. V. Gheaja*. După cum și titula arată, este o carte de cuprins glumeț; în ea se află nu mai puțin ca 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. care te fac să-ți mai uiți de necăsurile lumii și să izbucnesci în ris. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cartea Săteanului, de *Emanuel Păraeanu*. Conține mai multe novele populare, scrise în stil foarte ușor, și printre ele mai multe poezii. mai ales satirice. Prețul 45 cr. (cu posta 50 cr.)

O carte valoroasă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la școlile române din Brașov. Cartea este intitulată: „*Caractere morale*“, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“. Acestă carte, atât prin esteriorul său elegant, cât și prin cuprinsul său bogat, de aproape 400 pagini, este o adevărată podăbă în literatura noastră. Vom căuta s'o facem mai de-apropie cunoscută cetitorilor noștri; de-ocamdată ne mărginim a atrage asupra ei atențiunea tuturor Românilor iubitori de carte; în ea cetitorul va găsi o comoră nespuse de prețioasă de învățături, de mângăieri, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35). Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal. — Se află de vândere la Tipografia „A. Mureșianu“, la librăria N. I. Ciureu și la librăria H. Zeidner în Brașov.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Gregoriu Matar*.

○ Prețuri ieftine, serviciu solid. ○

De Anul nou

recomandă **depositul** bogat asortat
cu haine gata, pentru bărbați și copii
și adulți din stoffe fine, indigene și streine,
precum și albituri, pălării, umbrele și
cravate, cu prețurile fabricii, foarte ieftine.

Successorii I. ASCHER
Brașov, strada Porții nr. 1.

11 - 16.807.

○ Sortiment bogat. ○

Bun și ieftin!

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cută este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite hôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metodu cel mai nou pentru cultivarea rațională a pele, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți 20 cr. Cinci bucăți 90 cr. Fie-care bucată de sapun pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin
Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează dincic prin rambursă postală.

La deposite se se cerra anumit preparatele provădute cu iscătitura de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști *Ferd. Jekellus, Victor Roth, Franz engros* la *D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler*.

TIPOGRAFIA A. Mureșian

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu felul de caractere de litere din cele mai mod, este pus în pozițiune de a puté esecuta o comande cu promptitudine și acurateță, prec

<p>IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURİ.</p>	<p>REGISTRE și IMPRIMATE pentru töte speciile de servic</p> <p>BILANȚURİ.</p> <p><i>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.</i> <i>Couverte, in lotă mărimeca.</i></p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURİ și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURİ-CURENTE și DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
--	--

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.